

መዋጽኦ ካብ ዕንኪላሎ መንገዲ

ኣብ ደገ እንነብር ኤርትራውያን ሎሚ ንለውጢ እንገብሮ ቃልሲ ዝተወሃሃደ ብዘይምኃኑ ዛጊድ ዕዉት ክኸውን ኣይከኣለን። እዚ ተርእዮ'ዚ ንዓመታት ዝጸንሐ ውርሻምበር ሓድሽ ኣይኮነን። ኣብ ዘመነ ብረታዊ ቃልሲ እቲ ዝነበረ ፍልልይ ኣብ መንጎ ውድባት፡ ንሃገራዊ ናጽነት ቀዳምነት ሂቡ ፍልልያት ወጊኑ ብሓብር ኣብ ክንዲ ዝሰርሕ እቲ ሓደ ነቲ ካልእ ኣጥፊኡ ናይ ምቕጻል ልምዲ ዘስዓቦ ጸገም ኢዩ። ነጻነት ኤርትራ ክዉን ምስኮነ እውን ነዚ ልምድ'ዚ ዝበትኽ ሃገራዊ ዕርቂ ተገይሩ፡ ሰዓርን ተሰዕርን ብዘይብሉ ሃገር ንምሉእት ዜጋታታ ዘሳትፍ ዲሞክራሲያዊ መንግስትን ቅዋምነትን ክትከል ኣይተኻእለን። ብኣንጻሩ ነጻነት ኤርትራ ዋንነት ናይቲ ዕዉት ኮይኑ ዝወጸ ሸነኽ ክኸውን እንከሎ እቲ ካልእ ክፋል ከም ናቱ ክወስዶ ዘኽእል ኩነታት ኣይነበረን። እዚ ውርሻዚ ዝገደፎ በሳላ ከኣ'ዩ ክሰብ ሎሚ ዘይሓዊ ነባሪ ሕጻም ኮይኑ ዘሎ።

ስርዓት ሃገርና ነቲ ዝጸንሐ ናይ ብረታዊ ቃልሲ ኣወዳድባን ኣተሓሰስባን ከምዘለዎ ኣብ መንግስቲ ኢዩ ኣሳጊሩዎ። ደገፍቲ ውድብ ዝነበሩ ኣብ ደገፍቲ መንግስቲ ኢዮም ተቐይሮም። ሓፋሽ ህዝብና እውን እንተኾነ ንመንግስቲ ካብ ምርዓም ሓሊፉ ካልእ ኣማራጺ ስለዘይነበረ፡ ህ.ግ.ደ.ፍ. ክኸውን ኢዩ ተገዲዱ። ህዝቢ ዝምረሓሉ ቅዋምን መንግስታዊ ትካላትን ስለዘይብሉ ከኣ፡ ኣብ ምህናጽ ሃገር ይኹን ኣብ ምእራም መንግስቲ ግደ ኣይነበሮን። በቲ ካልእ ሸነኽ ከኣ ነዚ ኣገባብ'ዚ ብስሩ ዝቃወም መቐጻልታ ናይቲ ብስዕሪት ንደገ ዝሰፈረ ተቐዋሚ ሓይሊ ብኣዋዳድባን ኣተሓሰስባን ካብቲ ናይ ብረታዊ ቃልሲ ዝነበረ ልምዲ ከይወጸ ኢዩ ተቐውሞ ቀደሱ።

ኤርትራ ኣብ ትሕት'ዚ ኩነታት'ዚ፡ ሎሚ ድሕሪ ናይ 27 ዓመታት ነጻነታ፡ ኣብ ማሕበራዊ ፖለቲካዊ ይኹን ቁጠባ ርኡይ ምዕባለ ከተርእስ ይትረፍ ነቲ ካብ መግዛእቲ ዝተቐበለቶ ክትዕቅቦ እውን ኣይበቐዕትን። ብሰንኪ ዝወረስናዮ ኣተሓሰስባን ኮነ ኢልካ ዝተሰርሓሉን፡ መንግስትን ህዝብን ካብ ምባል ሓሊፉ ጀብሃን ሻዓብያን ኣብ ዝብል ተመቐቐሉ ንመንግስቲ ዝቃወም "ጀብሃ" ንመንግስቲ ዝድግፍ ከኣ "ሻዓብያ" ብምኃን ናይ ተቐዋሚ ተቐዋሚ ብምኃን ህዝቢ ኣብ ሓድሕዱ ካብ ምንቕት ሓሊፉ ኣብ ስርዓት ዝገበርናዮ ዝረኣ ተጽዕኖ ኣይጸንሐን።

ደንበ ደለይቲ ለውጢ ብሓፈሻ ብፍላይ ከኣ ተቐዋምቲ ውድባትን ሰልፍታትን ንዝጸንሐ ኣወዳድባን ኣጋይዳን መሰረተ-ነቀል ገምጋም ኣብ ክንዲ ምግባር፣ ናይ ቃልሲ ጊዜ ምንቀሕን ምረትን ዝፈጠሮ ንዝጸንሐ ዘልማዳዊ ኣሰላልፋ መሊሱ ዘጋድድን ናብ ጸቢብ ኩርናዕ ዝወስድ መንገድን ምውሳዳ፣ ንዘስቀጠ ዝበዘሐ ክፋል ሕብረተሰብና ንቐልሲ ዝዕድም ዘይኮነስ ብኣንጻሩ ካብ ቃልሲ ዘርሕቕ ኮይኑ ኢዩ ጸኒሑ። ኣብ ክንዲ ብሃገራዊ ኣመላኽኽታ ዝተሰረተ ኣወዳድባ፡ ጸቢብ ወገንነትን ዓሌትን ምርኩስ ዝገበረ፣ ኣብ ክንዲ ቅዋምነትን ስርዓተ-ሕግን ንምትካል ዝዓለመ ህዝብን ሃገርን ማእከል ዝገብረ፡ ብተናጽል ኣብ ወወገንካ ዝወርድ በይልን ጭቆናን ዘቐድም ፖለቲካ መርሆ ዝገበረ ዕንኪላሎ መንገዲ ኣብ ራህዋ ከምዘዮብጽሕ ምርድኡ ዘጸግም ኣይኮነን። ብቐንዱ ከኣ እቲ ንሓርነትካ እቃለሰልካ እትብሎ ዘሎኽ ህዝቢ ማዕረ'ቲ ዝጭቁፍ ዘሎ ስርዓት ዝራገመካ እንካብ ኮነ ጉጉይ መንገዲ ምሓዝካ ተወሳኺ ምስክር ኢዩ። ብዓቢኡ ጉልበትካ፡ ጊዜኽ፡ ገንዘብካ መስዋእቲ ከፈልካ ዝበጸሕካዮ ዝጭበጥ ዓወት ካብዘይሃለወ መሰረታዊ ገምጋም ከይገበርካ "ኩሉ ከምቀደሙ" ዝብል መርሆ ጥራይ ተኸቲልካ ምኻድ'ውን እቲ ካልኣይ ገጽ ናይቲ ሽግር ኢዩ።

ሎሚ ህዝብና ክስደድን ሃገርና ኤርትራ ንመሸጦ ክትወርድን ኣለናልኪ ዝብል ናይ ሓባር ማእከላይ ጽላል ደንበ ተቐውሞ ዘይምህላዉ ዕርቃና ተጋሊጹ እንሆ። ከም ውዲኢት ናይዚ ህልዊ ኩነታት ደንበ ደለይቲ ለውጢ፣ ከድምዕ ዘይክእል መልእኽትታት ናብ ጠቕላላ ሚኒስተር ኢትዮጵያ ይኹን ንውልቀ-መላኺ ኢሳያስ ካብ ፈቐዶ ኩርንዓት ዓለምና ብውልቂ ወይ ብተናጽል፡ ውድባት ወይ ሰልፍታት ክለኣኽ ንርኢ ኣሎና። እዚ ተርእዮ'ዚ ዓቕሊ ጽበት ዝፈጠሮ'ምበር ኣድማዕነት ከምዘይብሉስ ኩላትና እንስሕቶ ኣይኮነን።

ቃልስና ንድሕነት ህዝብን ሃገርን ዝዓለመ፣ ስርዓተ-ኣልበነት ኣሊኽ ብሕግን ስርዓትን እትመሓደር ሃገር ንምስራሕ ስለዝኾነ ኣብ መንጎ ውድባት፡ ሰልፍታት፡ ማሕበራት ወይ ውልቀ-ሰባት ዝፈላሊ ነገር ዮብልናን። እቲ ሎሚ

ሰራሽናዎ ዘሎና ውደባታት ናይ ጽባሕ እምበር ናይ ሎሚ ኣይኮነን። ፖለቲካዊ ኣመለካኸታኹ ብሰላም ንህዝቢ እናገለጽካ ደገፍቲ ንምብዛሕ ዝግበር ቃልሲ ቅዋማዊት ሃገር ምስ ገበርካ ጥራይ ኢዩ ክኸውን ዝኸእል። ብዝተረፈ ድሕነት ህዝብን ሃገርን ልዕሊ ኩሉ ዝብል ጭርሖ ጥራይ ንበይኑ ፍረ ዝህብ ከዘይኮነ ረኢናዎ ኣሎና። ሎሚ ኣብ ዲያስፖራ እንቑመጥ ደለይቲ ለውጢ ኤርትራውያን ዘይፈላላ ናይ ሓባር ድሌትና "ሓቢርካ ምቅላስ" ኢዩ። እቲ ዝዓበዩ ጸገም ዘሎና ከኣ ኣብ ባይታ ብኸመይ ይሰርሕ ዝብል ኢዩ።

ብደረጃ ውድባት ወይ ሰልፍታት ካብ መወዳእታ ተስዓታት ክሰብ ሕጂ ናይ ሓባር ናይ ቃልሲ መንገዲ ንምሓዝ ብዙሕ ተፈቲኑን ጌና ዝኸይድ ዘሎን ዕዉት ኣይኮነን። ተመኩሮ ከምዝመሃረና፣ መብዛሕትኡ ጸዕርታት ኣብ ምውጻእ ስርዓተ ሕግን ቅዋምን ዘይኮነስ ኣብ መረጻ መሪሕነት ኢዩ ዝፈሸል። እዚ ምዃኑ ከኣ ኣብ ዓቢ ጥርጥር የእትወካ ኢዩ። ምእዙዝነት ናይ ቅዋም እንተድኣ ሃልዩ መሪሕነት ኣብ ትሕቲ ቅዋም ኢዩ ዝመርሕ። ስለዝኾነ ከኣ እቲ ዘቐምዎ መሪሕነት ካብ ቅዋም ምስዝወጽእ እትቆጻጸረሉ መስርሕ ስለዘሎ ስክፋት ከክድር ምኹኑይ ኣይምኾነን። እንተኾነ ግዳ ካብ ንመራሒ ልዕሊ ቅዋም ዝሰርዕ ኣተሓሳስቦ ከምዘይወጻእና ዘመለኸኹት ኢዩ ክኸውን ዝኸእል። ካልእ ዘሰክፍ ሃገር እንተሃልዩ እውን፣ ነታ ናይ ጽባሕ ብቅዋምነት ክትምራሕ እንምነያ ዘሎና ኤርትራ ከምዚ ን ከምትን ክትመስል ኣለዋ ዝብል ባህሪ ሎሚ ኣብ መዝገብ ክሰፍረልካን ክትግበረልካን ቀንዲ መፈላለዩ መኻንያት ዝውሰድ እንተኾይኑ፣ ሰፊሕ ህዝቢ ዝሰተፎ ቅዋምነት ክብርን ምእዙዝነትን ዘይምህላው ጥራይ ኢዩ ከመስክር ዝኸእል።

እምበኣረይ ካብዚ ዕንኪላሎ መንገዲ ከውጽኣና ዝኸእል ሓደን ኣማራጺ ዘይብሉን መንገዲ ኣብ ውልቅና፣ ሰልፍና፣ ውድብና ወይ ማሕበርና መሰረታዊ ገምጋም ምስ እንገብር ጥራይ ኢዩ። ህዝቢ ክዓስለና ዘይከኣለ ስለምንታይ ኢዩ? ክንከዶ ዝጸናሕና መንገዲ ስለምንታይ ኣይሰለጠን? ኣብ ፖለቲካ ጥራይ ዘይኮነስ፣ ማሕበራዊ መነባብሮና እንታይ ይመስል ኣሎ? ነዝን ካልእን ሕቶታት ግቡእ ምላሽ ምስረኽብና፣ ብድሕሪኡ ሕጂኹ እንታይ ይገበር ኣብ ዝብል ሃገርን ህዝብን ማእከል ዝገበረ ዛዕባ ኣልዒልና መዋጽኦ መንገዲ ከምንረክብ ምንም ዘጠራጥር ኣይኮነን።

ብናተይ ርእይቶ ናብዚ ገምጋምዚ ክንኣቱ መጀመርያ ንነብስና ሓራ ክንገብራ ይግባእ። ኣብ እንነብረሉ ከተማታት ዓድታት ብነባርነት ናይቲ እንቑመጥ ከተማ ወይ ዓዲ ባይቶ ክንገብር ይግባእና። ውድባትን ሰልፍታትን ማሕበራትን ህልዎት ኮይነን፣ ናይ ሎሚ ዕዮኤን ግን ህዝብን ሃገርን ንምድሓን ጥራይ'ዩ ክኸውን ዝግባእ። እዚ ባይቶዚ ንኹሉ ደለይ ለውጢ ዝሓቁፍ ኮይኑ ኣባላት ውድባትን ሰልፍታትን ማሕበራትን ከም ተቐመጥጢ ናይቲ ከተማ ወይ ዓዲ ብተራ ከም ሰበም ኣባላት ባይቶ ከተማ ወይ ዓዲ ይኹኑ። እታ ንኸተማ ወይ ዓዲ ወኪላ እትወጽእ ሽማግሌ፣ ኣባላታ ባይቶ ከተማ ዝመረጸም ኣባላት ውድባት፣ ውድብ ዘይብሎም ውልቀ-ሰባት ክኹኑ ይኸእሉ ። እዚ ኣገባብዚ ኣብ ኩሉ ዓለምና እንተተኣታትዩ፣ ብክፍለ ዓለማት ይኹን ብዓለም ማእከላይ መሪሕነት ንምቕም ዘሽግር ኣይኮነን። እዚ ኣወዳድባዚ ኩንትራቱ ክሰብ ህዝብን ሃገርን ዝድሕን ጥራይ ኢዩ። እዚ ናይ ሓባር ዕላማ ምስተበጽሖ እዘን ኣብ ማእከል ህዝቢ ክሰርሖ ዝጸንሖ ውድባትን ሰልፍታትን ኣብቲ ካልኣይ ዕዮኤን፣ ሃገርን ህዝብን ንምምራሕ ክወዳደራ ክፋት መንገዲ ኣለውን ማለት ኢዩ። ብዝተረፈ እቲ ክሰብ ሕጂ ዝኸድናዮን እንኸዶ ዘሎናን ናይ ሎምን ናይ መጻኢን ዝሓዋውስ ናይ ዕንክሊል መንገዲ ኣብ እንደልዩ ዕላማ ከምዘየብጽኣና እንሆ ንርእዮ ኣሎና።

ጥሙር ቃልሲ ደለይቲ ለውጢ
ምእንቲ ድሕነት ህዝብናን ሃገርናን

ባይረ ሰረቕ
03.03.19